

stændig Omskrivning af det fremsatte Lovforslag, det er en betydelig Omforandring af Forslaget. Det er øjensynligt, at det er en betydelig Forkortning af det fremsatte Forslag, og det kan for saa vidt være meget heldigt, men det er min Overbevisning, at denne Forkortelse ikke vil lade sig gennemføre, uden at det bliver til Skade for Lovforslagets Fyldighed og Klarhed. Ogsaa af den Grund maa jeg beklage, at der i saa stort Omfang, som sket er, er foretaget Forandringer. — Denne Behandling er jo en anden Behandling, og en almindelig Omtale af Forslaget og de Principper, der deri indeholdes, ligger i og for sig ikke for, men det er jo saa godt som umuligt fuldstændig at undgaa det, og da Flertallets ærede Ordfører (Johansen) har henvist til Hovedspørgsmaal, maa jeg maaske ogsaa gøre det, og jeg har maaske i endnu højere Grad Grund dertil end den ærede Ordfører, idet det netop er Flertallets Stilling til Hovedspørgsmaalene, der gør, at jeg og tre andre ærede Medlemmer have maattet skille os ud fra Flertallet og altsaa fremdeles holde paa Forslaget, som det foreligger.

Et af de Hovedprincipper, som indføres ved det foreliggende Forslag, er, som det allerede er udtalt ved første Behandling, blandt andet dette — og det er vel nok det største —, at der i Landkommunerne gives Kommunernes Beboere Lejlighed til at blive medbestemmende om, hvorvidt der fremtidig skal gives Bevilling til Spiritusudsalg og Beværtninger med stærke Drikke, ligesom ogsaa med Hensyn til Fortsættelse af alt bestaaende ved Ledigblivelse. Jeg maa sige, at Flertallet her desværre har foretaget en betydelig Indskrænkning i den Ret, som ellers paa dette Omraade var tiltænkt Kommunens Beboere. Jeg kan ikke billige, at der er foretaget den Indskrænkning, at det Procenttal af Kommunens Beboere, som skal have Ret til at hindre, at der bliver givet Bevilling til Beværtning med stærke Drikke, ligesom ogsaa til Salg af Spiritus, forhøjes fra 25 til 35. Jeg forstaar ikke den Angst, der er hos Flertallet for, at Kommunens Beboere skulle faa denne Ret, og for at den skulde blive misbrugt, som den ærede Ordfører jo talte om og i ret stærke Udtryk advarede imod. Jeg frygter ikke dette Misbrug, og jeg maa her sige, at for mig staar det saaledes, at det vil være til Gavn for Samfundet, at der bliver saa faa Udsænkningsteder som muligt i Landet. Det staar nemlig saaledes for mig, at hvert Udsænkningsted og hver Handel med stærke Drikke er et Agentur for de stærke Drikke, og jeg føler

mig aldeles overbevist om, at jo flere Beværtninger og Udsænkningsteder der er, jo daarligere vil det staa til med Ædrueligheden, idet de stakkels Mennesker, vil jeg sige, der jo nu en Gang ikke kunne modstaa den Fristelse, ville falde des lettere, jo flere Fristelser der er. Og det er min bestemte Overbevisning, at alt, hvad der kan tjene til at fremme Ædrueligheden i vort Folk, bør støttes af al Magt. Jeg forstaar som sagt ikke Flertallets Frygt for, at der skulde ske noget misligt ved, at Kommuneafstemninger bleve indførte. Der har været henvist til, at særlig nu, efter at vi have faaet den nye Ordning af Valgene til de kommunale Raad, var det mindre nødvendigt, at Kommunens Beboere fik en direkte Ret til at afgøre slige Spørgsmaal. Jeg skal dertil sige, at jeg tror, det vilde være meget uheldigt, om dette Spørgsmaal, Beværtning og Handel med Spiritus, i høj Grad skulde komme ind i den kommunale Politik, om jeg saa maa sige. Det lader sig nemlig ikke nægte, at det er et Spørgsmaal, som i Løbet af den sidste Menneskealder har tiltrukket sig betydelig Opmærksomhed, dette, hvorvidt Spiritus er et heldigt og gavnligt Nydelsesmiddel eller det modsatte. I tidligere Tid var det godt Latin, at Spiritus var en Kilde til Kraftens Fornyelse og Forøgelse, men ved Forskning er det jo godtgjort, at det aldeles ikke forholder sig saaledes. Der er nu — jeg turde maaske sige særlig ved Afholdsorganisationernes Virksomhed — spredt Lys over den Sag i et Omfang, som Fortiden aldeles ikke kendte til, og der er derved efter min Mening opnaaet, at den store Befolkning i hvert Fald i nogen Maade og paa mange Steder — det er selvfølgelig ret forskelligt — har et andet Syn paa dette Forhold end tidligere. Det kan heller ikke nægtes, at dette Forhold er noget specielt, noget, som slet ikke hører med til Kommunalpolitik, og derfor mener jeg, at den simpleste og lige Vej til at naa det rette vil være, som det foreliggende Forslag foreslaar, at lade Kommunens Beboere paa Landet afgøre, hvorvidt det fremtidig skal tillades at drive den Slags Forretninger i Kommunen. Dette Spørgsmaal er for mig, det vil jeg indrømme, Hovedspørgsmaalet, og saafremt Flertallet havde kunnet blive staaende ved det, som det foreliggende Forslag fastslaar, vilde min Stilling til Flertallets Ændringsforslag i andre Henseender muligvis være bleven en helt anden. Men saaledes som Flertallets Ændringsforslag nu foreligger, maa jeg fraraade at stemme for det. Det er